

[Stærmose.]

Bekymringer for, at det økonomiske Opgør skal komme til at vække en ny Uro i det kommende Efteraar i det sønderjyske Skole-spørgsmaal.

Det ligger nu ganske klart fastslaaet, at de mindretalstyske Privatskoleforeninger i hele Perioden siden Juni 1940, altsaa gennem hele Besættelsestiden, har trukket Midler til Skolebygning og til Skoledrift af Nationalbankens Kronekonto Nr. 4 gennem det tyske Gesandtskab. Det foreligger fastslaaet, at disse Midler er blevet anvendt ikke blot til Skolebygningen, men ogsaa til Skoledriften. Det vil sige, at man foruden det almindelige Statstilskud til de tyske Privatskoler under Besættelsestiden, som man har faaet under den danske Friskolelovgivning, i Ly af Besættelsesmagten paa uretmæssig Vis har tilegnet sig disse store Ekstratilskud. Hvis disse Privatskoler havde været i Normaldrift paa dansk Grund, vilde det sige, at man i Stedet for Forældrenes Bidrag til Skoledriften havde tilvendt sig Midler fra det danske Samfund under Besættelsestidens særlige Forhold.

Dette foreligger ganske klart fastslaaet. Man kan endda fastslaa det saa klart, at man ved Undersøgelser af den tyske Hovedkasses, Schatzamts, Bøger ganske nøjagtigt kan finde ud af, hvor meget hver enkelt mindretalstysk Privatskoleforening har modtaget paa denne Maade.

Der vil formentlig ikke være nogen som helst Uenighed i det høje Ting om, at dette Forhold maa gøres op. Der er sikkert ingen, som vil gaa imod den Betragtning, at vi er nødt til at forlange en Tilbagebetaling af dette Beløb, som paa denne for det tyske Mindretal kompromitterende Maade er hævet af danske Midler. Jeg har fra første Færd meget stærkt fremhævet, at der her forelaa en Sag, som ikke kunde skilles fra Gennemførelsen af en ny Skoleordning for Mindretallet. Her vil der dog sikkert ligesom tidligere vise sig Uenighed. Men lad os prøve paa at tænke igennem, hvordan den Lov, som nu skal gennemføres, vil blive udført i Praksis.

Den vil blive udført paa den Maade, at de tyske Privatskoler, som skal sættes i Gang igen, og de nye, som skal oprettes, vil blive drevet af Privatskoleforeninger, dannet af de Forældre og de Støttemedlemmer, som er ansvarlige for Skolens Drift. Naar nu disse Kredse faar denne Lov, vil de naturligvis tage Initiativet til at faa Undervisningen startet. De skal indhente de Godkendelser, der er foreskrevet, og naar disse Godkendelser, Godkendelse af Lærerkrafter,

af Undervisningsplaner og af Undervisningsmidlerne, er givet, vil de have god Grund til at tro, at nu kan de arbejde. Det vil efter min Mening være ganske forkert, hvis man ikke klart og tydeligt gør disse Mennesker opmærksom paa, at de vil faa præsenteret en meget stor Regning, og jeg for mit Vedkommende er meget utilfreds med, at denne Regning ikke allerede er gjort op, saadan at den kunde præsenteres før eller samtidig med, at denne Lov skal gennemføres.

Vi gennemfører altsaa denne Lov. Vi mener, at den er et Udtryk for den Skolefrihed, som vi ønsker at give disse Kredse i Sønderjylland, og principielt har jeg hele Tiden været enig i, at denne Frihed for Forældre til selv at ordne deres Børns Undervisning maatte tilstaaes og ikke paa nogen Maade maatte anfægtes. Men samtidig lader vi fortsat hele dette vigtige, ja, maaske afgørende økonomiske Spørgsmaal ligge i Uklarhed. Jeg synes ikke, at vi kan være den Behandling af denne Sag bekendt. Jeg vil hævde, at det har været muligt paa et meget tidligere Tidspunkt, end sket er, at faa gennemført de nødvendige Undersøgelser. Det skulde ogsaa have været muligt at faa skabt Klarhed over, hvilken Fremgangsmaade man vil have anvendt i denne Sag. Nu ligger det, saa vidt jeg kan skønne ud fra Oplysninger, jeg har kunnet skaffe mig, saadan, at man endnu ikke er kommet saa vidt med Sagen, at man har faaet koordineret de forskellige interesserede Ministeriers Bestræbelser, og saa vidt det er oplyst over for mig — og her imødeser jeg med megen Interesse den højtærede Undervisningsministers Udtalelser og eventuelle Berigtigelser —, ligger det saadan, at man endnu ikke har faaet Føling mellem Justitsministeriet, der skal tage Stilling til de rent strafferetlige Forhold i Forbindelse med det tyske Mindretals Forbrug af danske Midler, Handelsministeriet, under hvilket Loven om Konfiskation af tysk og japansk Ejendom administreres, og Undervisningsministeriet, der i December Maaned rettede Henvendelse til Kammeradvokaten om at faa undersøgt, hvordan der rent processuelt skulde gaas frem i dette Spørgsmaal.

Endnu i Slutningen af Juni Maaned 1946, ca. 1 Aar efter, at dette Spørgsmaal er rejst i den sønderjyske Skolekommission, er man endnu ikke kommet saa langt, at man overhovedet har faaet Samling paa denne Opgørssag.

Jeg har ved tidligere Lejligheder i Detailler fremlagt Beviserne for, hvordan hele denne fra et dansk Synspunkt saa kompromitterende Finansiering af den tyske